

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 3.

Brasiovu 22/10 Ianuaru

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Pr6 Onorate Dle Redactoru!

Amu on6re a ve mai substerne aici inclusi 13 fl. 50 cr. v. a. c6 contribui pentru nefericitii Tofaleni esposesionati, din urmat6riele parochie ale tractului protopopescu gr. cat. alu Giulei:

1. D. Ioane Popp parocu gr. un. romanu in Babuti 1 fl. 2. Poporulu romanu gr. un. diu parochi'a Babuti 1 fl. 30 cr. 3. Poporulu romanu din par. Valasutu 1 fl. 40 cr. 4. Poporulu romanu din par. Huseu-Macicasiu 2 fl. 20 cr. 5. Poporulu romanu din par. Samartinu-Macicasiu 2 fl. 20 cr. 6. Poporulu romanu din par. Ujfaleulu-Maghiaru 3 fl. 30 cr. 7. Poporulu romanu din par. Fodor'a-Maghiara 2 fl. 10 cr. Sum'a 13 fl. 50 cr.

Totuodata ve rogu cordialminte, se aveti bunetate a strapune acestu obulu alu caritatiei fratiesci comitetului din Tergu-Muresiului spre a mai alin6 vreunu suspinu in animele cele suferit6rie prin acestu donu de anulu nou scl.

Alimpiu Barboloviciu m/p,
parocu gr. cat. alu Borsieř si v.-prot. Giulei.

Brasiovu 22 Ian. Coleg'a nostru A. I.

Romanu e constrinsu a intr6 in prins6ri'a din Vacu, in urm'a sentintiei aduse in contrai pentru publicarea pronunsiamentului si a celoru tienet6rie de densulu. In fondu judecandu nu p6rta elu singuru vin'a, ci natiunea, din a carei anima a fostu plasmuitu pr., este si va fi conservatu si profesatu c6 cele mai pretiuite dorintie, pana va via. Se se prepare dara prinsori pentru una natiune intr6ga din cauza, ca sci dori, or' se se respecteze dorintiele ei din cauza, ca dorintiele unei natiuni intregi le respect6za si timpul si Ddieu si in contra vointiei 6meniloru. Republicamu deci:

Caus'a lui Alecsandru Romanu.

Precum nu avemu pruritul d'a ne laud6, ceea ce OO. DD. cetitorii nostri o sciu, — chiaru asia n'avemu obiceiulu d'a ne plange si a ne vaier6, si d6ca impartasimu totusi documentele relative la caus'a n6stra de presa, o facemu numai la intetitele provocari a le cunoscutiloru si mai vertosu ale amiciloru de principie, cari lupta in spiretu si fapta cu noi dimpreuna, o facemu pentru c6 se satisfacemu dorintiei cetitoriloru nostri.

Precum s'a spusu la timpu, estraditiunea dep. Alecsandru Romanu, pentru a fi aruncatu in inchis6re de unu anu, s'a intemplat in 6 Decembre 1869.

La a patr'a di dupa acestu faptu, Alecsandru Romanu prim6 dela tribunalulu de presa sub Nr. 566/1869 urmatoriulu mandatu:

„In urm'a concesiunei camerei reprezentantiloru sosita astadi la tribunalulu de presa, dlu deputatu Alecsandru Romanu este avisatu sub greutatea consecintieloru legali, de a se present6 ino-misse in 13 Decembre alu anului curente, 3 6re dupa am6di, la presidiulu tribunalulu de presa pentru districtulu de Pest'a (Pest'a suburbiulu Iosifu, strat'a Kerepes, Nr. 65), in caus'a dispusetiuniloru prealabili ce suntu a se face cu privire la ecşecutiunea sentintiei datata din 18 Martiu

1869 si aprobata prin sentintia tablei septemvirali, cari sentintie i s'au immanuatu ambele de una data cu sentintia condamnat6ria a tribunalulu de presa, in 14 Iuliu alu anului curiute.

Datu Pest'a, 10 Decembre 1869.

Iosifu S6rk6ny m/p.,
presiedinte alu tribunalulu de
presa pentru district. de Pest'a.“

Unu morbu destulu de periculosu, de care Al. Romanu suferiea inca din 23 Novembre an. tr. si care dupa recidivare, la 30 Novembre, degener6ndu (inflamatiunea urechiloru) rechiam6 cura mai indelungatu, — nu i concese de a se supune numai decatu duritatii inchisorii; dreptu aceea, A. R. pre temeulu atestatulu medicalu cer6 dela tribunalulu de presa unu restempu de 6 septemane pentru progarea ecşecutiunei de arestare. Tribunalulu de presa deleg6 Ex offu doi medici (consil. Dr. Kov6cs si Dr. Grossmann) spre superrevisiune si pre temeulu reportulu acestor'a reduce ac6sta dorintia prea justa numai la 2 septemane, prin urmat6ri'a resolutiune Nr. 573, an. 1869.

„In urm'a cererei presente, pre basea visului-repertu, midiulocitu prin cercetare oficiale medicala conformu §-lui 2 alu ordinatiunei ministeriulu regescu maghiaru de justitia ddtu. 15 Maiu 1868, se concede dlui deputatu dietale Alessandru Romanu, — care este condamnatu pentru delictu de presa si are de a fi tramisu pentru suportarea arestulu seu in carcerulu de statu dela V6cz, — una prorogare de 14 dile compute dela diu'a deastadi pentru inceperea arestulu seu; fiindu totuodata avisatu recurintele c6, din caus'a dispusetiuniloru prealabili ce suntu a se face cu privire la present'a prorogare provisoria, se se insinueze inomisse, sub greutatea consecintieloru legali, la presidiulu acestui tribunalulu de presa, in 2 Ianuaru 1870, 9 6re antemeridiane.

Datu Pest'a, 17 Decembre 1869.

Iosifu S6rk6ny m/p.,
presiedinte alu tribunalulu de
presa pentru district. de Pest'a.“

Ac6sta resolutiune substernuta la ministeriulu de justitia, f6 aprobata prin actulu ofic. cu dat'a 20 Dec. 1869 Nr. 3652. — Apropianduse 2 Ian. 1870, A. Romanu, de si din 18 Dec. an. tr. reconvalescinte, dar' inca nu deplinu vindecatu, avendu in vedere timpululu celu umedu de 6rna, f6rte periculosu pentru asemene b6le de natura acute, cer6 6ra pre basea unui nou atestatu medic. amanaarea ecşecutiunei inca pre 2 septemane. Tribunalulu de presa deleg6 de nou pre medicii sei spre superrevisiune, acestia asta data opinara, ca de si morbulu nu au disparutu cu totul, „calatori'a inse pana la Vatiu nu p6te fi pericul6sa“; astfeliu tribun. refus6 cererea prin actulu ofic. cu dat'a 5 Ianuaru 1870 Nr. 1—5/Pr. Tr. Pr. provocandu totuodata pre A. R. a se infacisi6 iu 7 Ian. 1870 la 10 6re dem. la presidiulu tribun., pentru a se face dispusetiunile prealabile relative la ecşecutarea sentintiei. — In diu'a memorata Alecsandru Romanu se present6 in pers6na la presiedintiele si de una parte pre basea petitiunei sale, 6ra de alt'a din caus'a serbatoriloru besericei orientale si agendele anului nou, desfacerea socoteleloru cu tipografulu etc., inteti de nou cererea pentru cele 2 septemane refusate. Presiedintele ordonandu a se lu6 procesu verbalu, pre temeulu motiveloru aduse se invo6 c6 ecşecutarea se se amane pana in 17 Ian. 1870 —

si pentru a incungiur6 ulterior'a molestare atatu pentru sine, catu si pentru Alecsandru Romanu (ipsissima verba) fece totuodata a se drege pasportulu pentru Vatiu si a se immanu6 lui A. R., carele, pre candu OO. DD. cetitori voru av6 acestu Nr. alu „Fed.“, se va af6 la locul arestare sale.
Redactiunea „Fed.“.

Desbaterea adresei la cuventulu de tron in Cislaitan'a.

Desbaterea adresei in Vien'a ne atientesce luarea aminte la fondulu causei dualistico-monarchice. In 14 Ian. in cas'a domniloru senatulu imperiale contele Antonu Auersperg, dupa unele vorbe introduct6rie, da cetire proiectulu de adresa, aratandu-si parerea de reu, ca nu s'a pututu midiuloc6 o unanimitate pentru t6te punctele ei.

Principele Lobkowitz c6 aparatoriu proiect. minoritatii, opositiunei, incepe desbaterea dechiarandu, ca implinirea dorintieloru opositiunei, adica a minoritatii si a proiectulu ei, e nu numai posibila ci si necesaria, si pana acum numai ocaziunea a mai lipsitu a restabil6 autonomi'a tieriloru pe deplinu. Dupa parerea minoritatii, de care tiene, datinele si proprietatile tieriloru singurite trebuie se-si capete terenulu celu mai mare, pana unde nu se periclit6za poterea unitaria a imperiulu si pana unde drepturile unei tieri nu devinu privilegia. Luandu in privire legile imperiale, ele vr6u a se pune in vi6tia numai in trasurile fundamentali, dar' apoi lucrulu maistriloru merge totu mai departe. — Prin necontentitele defaimari ale nationaliloru se arunca oleiu pe focu si simburele poporulu s'a si saturatu de atatea haraituri. — Istori'a invatia, ca asemeni crise in Austri'a s'au finitu totu cu compromise si ac6st'a ast6pta minoritatea dela partea cealalta. Principiulu celu curatu austriacu, ca Austri'a e apararea si scutul tuturoru nationalitatiloru, trebuie se formeze idea statulu, se se faca adeveru (bravo!). Invoic6la e o necesitate politica pentru ambele partite si acum trebuie se se faca incercarea. Asta e vorb'a opositionaliloru in cas'a domniloru.

Cavalerulu Arneth, aparatoriu maioritatii, a centralistiloru dualisati, nu concede nici o octoare nici o schimbare in fav6rea invoielei, ci numai pe calea constitutiunei, pe catu concede adica ac6sta a se face, d6 nu concesiuni. Cit6za mai incolo din istoria, ca Mari'a Teresi'a a pusu multu temeiu pe uniformitatea administratiunei si a legislatiunei si a provocatu pe urmasii ei, c6 se nu modifice nimica in institutiunile facute de ea, ci se le conserbeze c6 lumin'a ochiulu pentru departarea altoru rele speciali si inchiaia, ca adres'a maioritatii cuprinde ac6sta nemurit6ria vointia testamentaria. (Asia indereptu la sanctiunea pragmatica, care da mai multa autonomia decatu cea din Decembre? Finea tavaturei asta va fi? — R.) Mai vorbira si altii in asemenea tonuri amananduse pe diu'a viit. continuarea.

In 15 Ian. s'a respinsu propunerea minoritatii in privintia revisiunei constitutiunei din Decembre si inca cu 75 in contra 27 voturi. Asia se patiesce cu maioritata artificios6 petutindeni! In privintia alegeriloru directe s'a disu si conchisu, ca senatulu imperiale e competentu a fics6 alegerile directe fara invoirea dietelor si asia reprimi proiectulu maiori-

tatii neschimbatu; nici macaru unu emendamentu n'a aflatu respectare.

Br. Lichtenfels, fostulu pres. alu consiliului de stat, a fostu celu mai apricu campionu in contra federalismului in sedinti'a din 15, se intielege, ca cá centralistulu celu mai resolutu, pana ce si cadit' cu elu impreuna. Elu o spuse verde, ca ei pare reu, ca vede dualismulu cu valóre in monarchia, inse dupa ce e sanctionatu si introdusu pe cale legale, legea pana ce e lege, e inaintea lui santa. Cu o logica urgenta si violenta presentá elu federalismulu cá unu periculu alu unitatii monarchiei si inca pana la absurdum, nici cea mai pucina concesiune opozitiunei, ma nici unu firu de peru nici pentru resolutiunea poloniloru, care ar' pretinde vreo pusetiune deosebita de celelalte provincie. Apoi cuvintele lui urmatórie suntu marcate: Ce mai remane indereptu din imperatulu si din organele lui ecsecutive, déca provinciile voru trage la sene justiti'a, instructiunea publica si administratiunea? Unde ne va duce starea lucrului, déca fiacare tíera va avé legea sa propria civile si penale? Cum se va tiené Austri'a la pasu cu statele esterne pe terenulu scientiei, déca invetiamentulu imbucatatitu se vestediesce in manele fanaticiloru nationali? Si in urma numesce federalismulu in Austri'a cá o politica ce lovesce in anim'a Austriei.

Aici are loculu seu o alta intrebare: Ce se va mai alege de nationalitatele din Austro-Ungari'a, déca ele se ignoréza cu totul si cu sudóra lor se intioléza dualisticii, ér' asupra culturai loru nationale le canta vecinica pomenire?! Óre nu se venéza acésta? —

Domni s'au inamorate in proprietatea tieriloru si a popóraloru luata cu forti'a si nu se potu deslípí de ea, cá cum ar' si fi acum o proprietate a loru legitima: asia e si natur'a animaleloru rapitórie, pana candu forti'a séu asprimea elementoloru nu le uidesce de pe rapine. — Absolutismulu in Cislaitani'a nu e de parte, déca nu se mai face experimentu si cu principale lui Dr. Fischhof, uniculu talismanu alu monarchiei austriace, care ar' duce la o comuna si generale invoieáa.

Opozitiunea cu principele Lobkowitz, Czartoriczky, Jablonowski si Sanguska in frunte aperá destulu necesitatea invoielei, inse si acolo majoritatea neesorabile o a respinsu. Asia dar' inca dualismulu, dar' de va capata cumva pitióre bolnavulu? —

Tocma primimu telegrama din 17, ca minoritatea ministeriului cont. Potocky, Berger si Taaffe, vedienduse caduti cu proiectulu minoritatii si au cerutu retragerea si fura demisionati, ér' Plener e in-sarcinatu cu compunerea cabinetului. —

† Brasiova 8/20 Ian. Eri in urmarea unei apoplecsie in capu repausá institutórea dela scólele de fetitie romane de aici Mari'a Petrescu in etate de 50 ani, lasandu in doliu pe venerabil'a sa mama Paraschiva, fratii Nicolae si Dimitrie, sor'a sa Zoe Popoviciu si nepoti. Remasi-tiele pamentesci se voru astrucá mane in 10 Ian. in cimiteriulu besericeí St. Nicolau. Fia'i tierin'a usóra, ca a fostu modelu de purtare morale inaintea invetiaceleloru sale!

Brasiova 18 Ian. Una fapta nóua, nóua dovada de spiritulu umanitariu si filantropicu, ce animéza pe fratii nostri negutiatori din Brasiova avemu a registrá, cá ecsemplu de imitatiune. Unu comitetu filantropicu compusu din negutiatorii romani brasioveni a colectatu in serbatoriele trecute cá ajutoriu si cá impintenu pentru scolarii seraci mai multe sute de fl. Una parte din acésta colecta s'a prefacutu in vesmente si in faci'a mai multoru domni si dómne, in presentia corpului profesoralu si invetiatorescu s'a impartitu intre 50 scolarii din scólele normalu si gimnasiali. Onóre daruitoriloru! cari suntu rugati, cá se prefaca intr'o datina umanitaria anuala acestu ecsemplu atatu de indurare crestinesca catu si de infliintia pentru incuragiarea tinerimei nationale la cultura. Credemu, ca din sum'a ce a mai remasu si care se va mai adauge prin asemenea indurari, se va forma unu fondu pentru ajutorintia invetiaceiloru pauperi, inse

cu purtare buna, cu carti de invetiatura si imbracaminte. —

Brasiova. In contractulu din 1869 inchiaiatu cu intreprenorulu pentru curatirea statoru cetatiei la punctu 13 sta lîmpede, ca acela dupa orice ninsóre indata a dóu'a di la 9 óre e datoriu a curati si departa neú'a; óra la p. 23 sta, ca déca intreprenorulu va fi lenesiu, auctoritatele comune suntu in dreptu de a pune pe spesele lui muncitoru spre a curati stratele.

De candu avemu pe noulu intreprenoru, innotamu in apa si in noroiu, precum de 22 de ani nu a mai fostu in Brasiova. —

Gur'a Abrudului 30 Nov. 1869.

On. Dle Redactoru alu „Gaz. Transilvaniei“!

In unulu din Nrii trecuti ai multu pretiuitul diurnalu, a vechei nóstre fóie romane „Gazet'a Trans.“, aflaiu, ca d. preotu Ioane P. Papiu totu odata parochu la institutulu corectoriu gr, cat. din Gherl'a — a datu la lumina unu opu titulatu: „Cartea lui Ioane Chrisostomu despre Preotia“. Indata ce mi lu procurai prin posta (Nachnahme) cu 75 cr. v. a. fara tacsu postalá — de adreptulu citindu observaiu, ca „gura de auru vorbesce“ in acelu opu. Acestu opu e unu ce demnu a fi in mana de preutu. Frumósele si auriele cuvinte ce cuprinde in sene pentru fiacare crestinu si crestin'a, ér' mai alesu, pentru chlamarea preutiésca — suntu atragatórie. Acestu opu intr'adeveru dintru tóte cartile ce se cuprinde in bibliotec'a unui preotu póte se fia celu d'antaiu. — D. auctoru tramite la fiacare pelanga nepretiuitul opu susmentionatu in semnu de onóre, una cuventare funebrala tiparita rostita de dsa la inmormentarea unei bune crestine ce a muritu in urmarea grelei nasceri.

Acésta cuventare cuprinde in sene misteriuulu fiintiei ómenesci. — Me afiu atrasu a i recomandá procurarea sel. —

I. Munteanulu m/p.,
preotu in Gur'a Abrudului.

Stimate Dle Redactoru!

Patrungi la anima, de adevorulu celu espectorá cu vii coloru spectabilulu domnu Al. Romanu in diet'a pestana in sedinti'a din 22 Novembre a. c., reproducu in „Gaz. Trans.“ Nr. 88 si 89 — mai multi locuitoru -si esprima multiamit'a in aici publicand'a:

Adres'a de multiamire,
catra spectabilulu domnu Alecsandru Romanu deputatu dietalu in Pest'a.

Stabile Domnule!

Infrascrisii locuitoru din teritoriulu siclicu, condusi de simtiulu de multiamire inca din acelu momentu, in carele furamu fortunati a ne pasce aspectulu in doliosulu adevoru espectoratu de Dta in sedinti'a din 22 Novembre a. c. in interpelatiunea pentru esposesiunea Tofaleniloru prin br. Carolu Apór — in carea cu sange curatu rom. Ti ai adusu aminte si de miser'a ecsistentia a locuitoriloru din Secuime, si cu distinctiune de noi celi aruncati in midiuoculu elementulu strainu si in braciile mamei vitrege, alu caroru fatu, dupa manipulara de acum a principiulu egalei indreptatiri, e analogu cu a confratiloru nostri Tofaleni, — venimu a Ti-aduce omagiale cele mai respectuóse de multiamire, cá unii atare spectabilu barbatu, carele pro primo ai binevolitu a aminti ecsistentia sortii nóstre in diet'a pestana si a ne luá sub tutel'a paterniculu Dtale cuventu, cá pre unii espusi estremulu si la a caroru radecina dintele timpulu róde neinctetu.

Deci binevoliesce spectabile Domnule, a primi semnulu de multiamire, ce infra scrisii patrungi la anima — cu omagiale ovedintia Ti-lu aducemu, firmi si confidi in marinimositatea bonitatii Dtale de a ne fi si pre venitoriu unu Moise si Iosue in apararea mosieloru nóstre, dela cari ne depinde ecsistintia. —

Varvizu in 14 Dec. 1869*).

U.

Provocare si respective rogare

pentru ajutoria la infiintiarea unui pensionatu romanu de fetitie romane in Oradea mare.

„Onorabila Dómna!

Nu e de lipsa se ne folosimu de argumente,

*) Amu primit'o numai in 18 Ianuariu a. c. priu posta, cu tóte, ca se cadea asia ceva de multu!

Red.

ca-ci este generalmente recunoscutu, ca seculu femeiescu duce o rola eminente in cultur'a nationale.

Déca in ficele nóstre in lips'a culturai nationale, nu se potu formá caractere firme de romanu, de unde vomu avé asteliu de mame, cari suntu primele instructórie ale generatiunei? Deci onor. dómna! sciu, ca sunteti de o parere cu mine si de convictiune, ca inainte de tóte noi avemu lipsa de institute pentru educatiunea fetiteloru romane.

Ecsistendu aceste institute, ele suntu pentru familiile mai misere scuturi de aperare, éra pentru cele mai favorite de starea materiala, midiuóce binevenite de a castigá cultur'a nationale.

In ecsistentia acestoru institute romanesce, parentii nu voru fi siliti se-si dè ficele lor pe la institute straine, unde nici ca audu limb'a lor materna, si nu se deprindu in cultulu lor relegendariu, ci de fragede se abatu dela cararea romanismulu; nu voru fi siliti parentii se primésca in casele lor invetiatoresce cu limba si educatiune eterogena, ci vomu avé ocaziunea binevenita a le tramine la foculariulu comunu alu culturai nationale, prin ce generatiunea va fi scapata de indiferentismu si renegare.

Onorabila Dómna! Numerulu si sporiulu inteligintiei nóstre romane de astadi in comitatulu Bihoruliu, ba si alu celoru invecinate, avemu de alu multiamu mai alesu gimnasiulu de Beiusiu; déca se infiintia pe tiermii Crisiane de odata cu acestu gimnasia si unu institutu de fete, in adevoru, ca seculu femeiescu pe la noi in respectulu culturai nationale ar' stá in acelu gradu, in carele sta seculu barbatescu.

Situatiunea geografica ne arata, ca elementulu nostru pe aicea stá in vecinatate cu elementulu, carele prin poterea spiritala si materiala, predominu prestu noi, e gat'a se ne absórba, de nu ne vomu inarmá nu numai drépt'a, ci si stang'a....

Cuventulu timpulu ne impune, cá ce s'a intretrasatu, se incepemu noi, ca-ci se apropia óra a 12-a. Infintiarea institutulu romanu de fete in Crisian'a, cu localitatea in Oradea mare, cá a unui centru anumitu, este o necesitate imperativa.

Intr'adeveru e grea acésta intreprindere si iniciativ'a, din parte-mi cam genante, ca-ci suntu Dómne mai respectabile, cari se conduca acésta cauza; consciintia -mi inse, ca nu fal'a, nu vanitate de a escelá, ci iubirea natiunei mele si trist'a esperintia din trecutulu despre cultur'a nationale a feteloru nóstre imboldindume, mi-a dictatu se facu inceputulu cu darea denariulu susu si se adaugu si eu petricic'a la redicarea edificiuulu nationale....

Mari si multe potu fi greumintele ce ni stau inaintea, inse, déca voimu ajungerea scopulu, trebuie se incepemu odata!

Nu toti potu gustá din fructulu pomulu plantatu; rol'a plantatoriuulu se fia a nóstra, guste urmatorii dulceati'a fructulu si a fericirei, noi totu vomu fi multiamite.

Privindu la acea impregiare, ca educatiunea si sciintiele suntu universale si ca acestea se invétia in comunu, éra relegiunea fiacarele in parte dela sufleriuulu seu, trebuie se descoperimu dela inceputu, ca acestu institutu nu va fi confesionalu, ci romanescu.

Toti la olalta inca suntemu pucini si debili; confesionalminte inse dismembrati ce ar' fi de noi?!

Deci onorabila Dómna! vinu cu tóta onóra a ve rogá, cá cumpanindu aceste, se binevoiti a staturu in stimatulu giuru alu domniei vóstre pentru adunarea colecteloru marinimosu spre acestu scopu.

Sumele adunande si sosinte se voru depune de locu la cass'a de pastrare in Oradea mare, unde voru fructificá pana la dispusetiunea unui comitetu fórmandu spre acestu scopu.

De vomu aduná intru unu anu numai 2—3 mii de fiorini, totu vomu avé materialulu recercatu pentru sporiulu edificatiunei ulterioárie.

Deci cu sperantia in bunulu Dumnodieu si in geniulu natiunei nóstre, care ne-a sustienutu si condusu pana in timpurile de facia, se pasimu inaintea!

Cu onóra nationale stimatória

Paulin'a Romana,
nascuta Covaciu.

Oradea mare 10 Ianuariu 1870.

Onorata Redactiune!

Mai demultu s'a descoperitu pe aicea o dorintia generale, de a se infiintia unu institutu de crescere (pensionatu) pentru fetele romane.

Cá timpulu se nu tréca si mai departe prestu dorintiele nóstre, subscris'a s'a încumetatu a adresá provocarea si respective rogarea aici alaturata catra mai multe dame romane, cá se aiba bunatate de a primi sarcin'a adunarei de oferte pentru realisarea institutulu anumitu.

Cá inse acést'a întreprindere se devina generalmintă cunoscută întregului publicu romanu, cu tóta onórea rogu pre on. Redatiune se binevoiesca a publicá acest'a provocare si in colónele stimategi sale foi, si a primi deodata si colectele ce s'ar trimate deadreptulu la on. Redactiune.

Primiti respectulu, cu carele totudéun'a sum stimatória
Paulin'a Romanu,
nascuta Covaciu.

Oradea mare 7 Ian. 1870.

Multi Onorabila Dómnă!

Me aflu deobligatu a ve oferí din tóta anim'a servitiiale putentiose pentru a ajutá unu scopu atatu de maretu, atatu de salutariu, ce întreprindeti in folosulu crescerei nationale a secului frumosu romanu, pentru giurulu, de unde se revarsa Crisiulu in Tis'a. Cu scopu de natur'a acést'a, inse mai estinsu si mai generalisatu luasemu si eu supu numele sóramei Mari'a Nicolau, fia'i memori'a eterna! inca in an. 1849 iniciativ'a la infiintarea „Reuniunii fem. rom.“ cu loculu oficiulu in Brasiovu, prim'a reuniune in sinulu si sub orizontele natiunei daco-romane, care in primii ani dupa dificalia infiintare facea minuni cu latirea simtiului filantropicu comunu pentru mai solid'a crescere a secului frumosu alu natiunei romane, tocma cu acestu planu finale de a cresce mame romane, care se ne scia educá Mucii, Scevoli, Fabricii, Reguli, Valerii, Grachi, Stefani, Mihai s. a., si spre scopulu acesta se-si capete cultura nationale, fara de care seculu nostru frumosu ar' remané ér' espusu iuriuriintelor crescerei straine, si cu predilectiunea la ceea ce e strainu ni s'ar face chiaru si antagonele barbatiloru romani si aspiratiuniloru nóstre nationali. — Deci cá amiculu celu mai devotatu alu acestei probleme fui activu pana la alu 6-le anu alu Reuniunii, intru infiintarea ei, paaa candu se si facú inceputulu cu redicarea scólei de fetitiei in Brasiovu si Blasiu, in 1853, 1855, candu amesteculu fatalu — cu vin'a barbatiloru, cari facea presiune, nu a femeiloru, cari trebuia se asculte, luat de mana cu amesteculu strainu, portatu de cugetu de a nimici reuniunea cá nationale, — me impededă a mai continuá nemidiulocitu sacrificiale pentru Reuniune; mi amu oferitu totusi pentru totudéun'a servitiulu, — acestui scopu delicatu si urgentu, si nu lu voiu retrage, pana candu voiu mai spirá aur'a vietiei, or' de cate ori voi fi provocatu si onoratu cu increderea ei. — Deci, Dómn'a mea, si Dvóstra aveti numai a dispune de servitiiale mele in obiectulu analogu, celu mai importantu: de a ajutá crescerea nationale a secului frumosu romanu, cá si orcare alta Dama romana, care patrunsa de importantia scopului acestuia va luá iniciativ'a pentru infiintarea de asemene institute, pentru asemene scopuri salutari, de mai solida crescere nationale pentru seculu frumosu alu natiunei romane. Inainte, ca ne aveti la spate!

Primiti, Dómnă generósa, felicitariile nóstre pentru nobilulu si salutariulu inceputu, ce faceti cu asta resolutiune, si urarile cele mai devotate pentru unu rezultatu catu se póte de maretu in consecintiele sale.

Alu multu stimabilei Dvóstre
devotatu servitoriulu
Iacobu Muresianu m/p.,
Redactoru etc.

Pest'a. In 14 Ian. se tienu sed. dietale dupa vacantia serbatoriloru. Se presenta petitiuni intre cari judeciulu criminalu din Pest'a cere dela diet'a a i se permite cá deputatii Berzenczey si Rákoczy se se póta trage la judecata celu d'antiau pentru crim'a de bigamia, alu doilea pentru falsificarea de politie, ambi deputati din stanga — cu totu respectulu. —

La ordinea dilei vení reportulu comisiunei finantiarie pe 1870. In siedinti'a din 15 se tienu desbaterea generala asupra bugetulu. Dupa Gabr. Kemény cá reportariulu iea cuventulu Ghiczy si imputa superficialitatea bugetulu, apoi pretinde, cá se se introduca praecea din parlamentulu Angliei, unde, candu se propune bugetulu, camer'a intréga trece in comitetu si iea parte fiacare deputatu la ecsaminarea posturiloru catu de mici, ceea ce inainte de 48 se facea si prin comitate. In fine propune, cá pensiunile se se tracteze dupa normele proviso-riului dinainte de lumea maghiara subtragunduse pensiunile si dela membrii, cari cá f. disponibili tragea salariuri mai mari, si face o propunere detalia-tória despre oficialii de mai inainte si pensiunile lor. —

Iu acést'a sed. Simonyi facú propunere de

conclusu, cá se se reiepte proiectulu danduse blamu ministeriulu. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Asupra dimisiunei scandalóse mai citimu si in „Traianu“ Nr. din 31 Dec. 1869:

„Nemicu nou!
Ba este nóua epistol'a dlui Eliade Radulescu, reproducu in mai multe diuarie din capitala si prin care venerabilulu veteranu -si da demisiunea din societatea academica.

Betranii trebuie respectati, cá semi-dieii din Panteonu, dupa ce inse voru fi intielesu ei insii, ca ecista unu punctu, la care suntu datori a se opri de buna voia in activitatea lor, déca nu prefera a cadé sub sarcin'a aniloru.

D. Eliade Radulescu a adinsu acolo, dar' nu si-a cunoscutu positiunea.

Ece de ce, cu o estrema durere, noi ne vedemu siliti a atinge astadi o susceptibilitate, de inaintea careia amu dori cu draga anima a ne inchiná, modeland'o intr'o marétia statua de bronzu séu de pétra.

Autorulu „Michaidei“ redeveni copilu.
Trecemu cu vedere jovial'a cantare, pe care a dedicat'o mai deunadi Mariei Sale Dómn'a.

Trecemu cu vedere fabulos'a istoria a tuturor popórelor orientate, pe care a debitat'o cu seriositate dilele acestea dupa tribunu corpului legislativu.

Trecemu cu vedere cért'a-i cu d. Cogalniceanu din caus'a unei dame anonime, asupra careia actualulu ministru de interne se pare a avé mai multa induintia, decatu vechiulu Locoteninte Princiaru din 1848.

Dar' nu putemu trece cu vedere grós'a inectiva, pe care dumnealui nu s'a temutu s'o arunce sacrei umbre a nemuritorulu Sincaiu, acusandu cu violintia societatea academica de a fi serbatu apoteos'a celui mai sublimu luptariulu alu romanismulu.

„Sincaiu erá papistasiu“, striga d. Eliade Radulescu.

Nu scimu; póte se fi fostu chiaru musulmanu séu budhaistu; e destulu se fi simtitu românesc.

Dar' ce erá óre schwabulu Guttenberg, caruia insusi d. Eliade Radulescu întreprinse cu atat'a nosocotintia a i redicá unu monumentu in capital'a Romaniei?

Aici este cestiunea.

Vai de tíera! . . .“

Éra noi primiramu de dato 4/18 Ianuaru urmatorí'a scrisóre din Bucuresci:

Veti fi cititu dimisiunea dlui Eliade. Tóta lumea ride, éra ómenii mai seriosi ei compatimescu; altii se indignéza; dar' nime inca n'a publicatu adeveratu adeveratele cause ale dimisiunei. Prin dimisiunea dlui Eliade este angagéta onórea membriloru societatiei academice; densii nu mai potu se taca si se rabde, precum au tacutu si au rabdatu de doi ani încóce, pentruca acést'a este a patr'a plesniture in facia, pe care le-a dat'o dn. Eliade de doi ani încóce. In 13 Septembrie 1868, candu membrii adunati in siedintia, la propunerea dlui I. Macsimu adjudecara prem. gramaticelui T. Cipariu in unanimitate, dn. Eliade protestá in contra conclusulu, pretindiendu cá opiniunea separata se se ié in procesulu verbale pre langa amerintiare, ca déca nu i se va face pe voia, densulu isi va da dimisiunea. Numai poterei oratorice a lui Nic. Ionescu avú a multami societatea academica pentru abaterrea scandalulu pentru atunci. Adeveru spune dn. Eliade, ca elu nu a voitu pe dn. Mich. Cogalniceanu, inse nici pe dn. Sionu nu l'a voitu, ci a propusu pe doi teneri clienti ai sei, cari potu se fia ómeni prea geniali, dar' nu le cunosce nimeni carier'a lor pe campulu scientielor séu alu literaturii.

In an. 1868 abia s'au deschisu siedintiele mai antiau numai in sectiuni, candu d. Eliade si pune pe més'a societatiei una petitiune a sa, in care cerea din fondulu ei 2500 galbeni imprumutu pe ipotec'a caselor, pe care le zidesce afara din capitala la vi'a sa. Acea petitiune aduse pe membrii in cea mai mare perplexitate din lume. Audi colo! abia s'au datu fondurile in administratiunea societatiei si acum acést'a se le si impartia intre membrii sei! Aici dn. Eliade aflá resistentia categorica anume din partea membriloru nascuti in Romani'a dincoce si dincolo de Milcovu. Viediendu dn. Eliade resistenti'a barbatéscă, incepú se mérga pe la locuintiele membriloru spunendule curatu, ca déca nu voiescu a i vota imprumutul cerutu, societatea academica se va desfintia de

siguru. In acelasi timpu dn. Zalomitu (bulgaru) profesorulu si membrulu alu consiliulu de instructiunea publica dise catra unulu dintre membrii societatiei academice in presentia altor persoane: „Se sciiti, ca vomu insiste pentru desfintiarea societatiei dv., o vomu sparge, apoi o vomu compune din membrii, cari ne voru placé noua“. Din acelu momentu se vediu curatu, de unde bate ventulu. Intr'aceea membrii se portá cu dn. Eliade cá cu una sticla subtire si se acomodá dupa tóte capritiele dlui, ba insistendu dn. Laurianu aflara si unu midiuocu de a'lu inlesní cu bani la tiparirea cartiloru sale fara picu de compromisiune, dn. Eliade inse refusá, apoi Veneri iuainte de adunarea publica se sculá fara veste si lasandu scaunulu presiedintiei se dechiará pe sene de dimisionatu, apoi fugí din siedintia, pentruca asia societatea lipsita findu de presiedinte, se nu -si póta tiené adunarea publica si asia se se face si pe vó'a clicei dela „Trompet'a Carpatiloru“, si fostulu ministru Cretulescu inca se-si póta resbuna de A. Papíu, pe care nu lu póte vedé in ochi. Atunci si numai atunci venindu la midiuocu Mich. Cogalniceanu, induplecá pe dn. Eliade cá se se abtiena dela scandalu; éra in catu pentru scandalisarea clerulu dn. Cogalniceanu dechiará, ca pe catu scie densulu, acelea suntu numai vorbe luate din ventu, adause inse ce e dreptu, ca societatea academica are inemici inversiunati, ceea ce se sciá dej'a, pentruca treb'a ajunsese pana acolo, incatu intrigantii amestecaseru in intrigele lor tocma si numele si auctoritatea consilieru Rusiei si Greciei. Insusi Eliade a marturisitu acést'a. Este mintiuna grósa, ca clerulu ar' fi protestatu vreodata in contra laudelor lui Sincaiu. Nu laudele lui Sincaiu, ci premiulu gramaticelui Cipariu si cei 2500 galbeni ceruti imprumutu si vanitatea unoru ómeni au paralisatu bun'a si curat'a vointia si grelele fatige ale maioritatiei membriloru societatiei academice in cele trei sesiuni trecute. Bine le a prevediutu acestea dn. Cipariu, de aceea in anii 1868 et 69 a remasu acasa.

Ce se mai jóca dn. Eliade cuatat'a ortodocsia? Dara candu mersese la Blasiu cá se petiéscă pe fic'a unui medicu ném tiu anume Schrader pentru unu frate séu nepotu alu seu, atunci nu dicea, ca nemtióic'a e spurcata.

Celalalte se vi le spuna membrii societatiei si procesele verbale ale ei. —

„La question des Israelites en Roumanie.“ Paris, Librairie A. Frank, 67.
Rue Richelieu, 1869.

(Urmare.)

Cá se damu mai multa intindere acestui tablou de ruinarea ómenirii, mai insemnamu, ca alaturu cu stingerea materiala a sateanulu, ce resulta din contactulu lui de tóta diu'a cu carciunariulu jidovu, urmédia degradatiunea morala si otravirea unei generatii prin beuturi spirtuóse.

Tuturoru e cunoscuta influinti'a fatala a beuturilor spirtóse asupra individulu ce abúsése de densele, atatu la morala, prin impucinarea continua a facultatiloru intelectuale, a vointiei si a energiei omulu, catu si la fisicu, prin scaderea de tóta diu'a a musculorulu si topirea organismulu íntregu; si cu catu gandimu, ca deprinderea la acele beuturi se fia mai periculósa, candu man'a jidovuluí vine de a le mai amestecá cu substantii de cele mai vatamatórie sanetatiei, prin urmare otravitióse, de a le dá mai multa putere si gustu placutu, séu de a nu bate la capu!

In scurtu, indoiéla nu remane, ca celu mai nimeritu si mai puternicu midiuocu de a încuragea progresulu economicu in Romani'a si a dezvoltá puterea fisica si intelectuale a populatiei, spre mantuire, nu e altulu decatu: **a stabili scoli pretuñdenea**, si a cultivá intieleginti'a clerulu caditu, alu aduce in stare se merite chiamarea lui de ministru dumnediescu si instructoru de morala, in locu de carciune cu carciunari jidovi etc. etc.

S'a spusu, vorbindu de jidanii de prin orasie, ca ei monopolisedia mai totu comerciulu si industri'a. Industriasiulu si comerciantulu romanu din di in di se facu mai rari: se impucinéza si voru sfersi a peri de totu. Dar' nu se va mai vedé, déca din pecate, situatiunea in care ne aflamu astadi se va mai prelungi. Caus'a acestui fenomenu se fia óre, cum ar' puté cineva crede dela antai'a vedere, inertia (trandavi'a) rasei romane, séu, cum a totu disu, ca i lipsesce harnici'a pentru industria si comérciu? Ba nici decum, **ci, fiinduca romanulu e despretiutu si respinsu chiaru**

De ai lui si inca in vatr'a sa (?!?!); esemplu de astadi, de a favorisa pe jidovu etc., si a rapune pe romanu vedeaza din destulu adevuru.

Nota. Brosiur'a urméza aici, descriindu o multime de moduri esercitate si exploatate, mai vertosu de jidovi, in Romani'a, concese cu buna sciintia, cá nicairea, spre nimicirea si desfiintarea rasei romane. Curiosii procura brosiur'a, noi nu o traducemu, ci numai culegemu dintr'ens'a.

Reducundune la cele pana aici espuse, lectorulu nepartinitoriu va cunoște de sigur, ca acésta cestiune a jidoviloru a fostu prezentata marelui publicu europénu suptu unu aeru jidovescu: falsu, apoi ca reulu a ajunsu pana acolo, incatu romanii, fara de a nu -si compromite interesele materiale si chiaru viitorulu loru nationalu, se nu mai póta concede prelungirea situatiunei, ce jidovii credu séu speru, se si o fi asiguratu la densii, si cu atatu mai multu, cu catu opiniunea publica reu insciintia despre densii se vede aplecata in favorulu jidoviloru.

Mai inainte de a ne dá parerea asupra diferitelor cereri generale propuse de jidovi, ne marginimu la cele patru de capetenia: adica jidovii pretendu:

1. Se se acóde tuturoru jidoviloru din Romani'a drepturi civile si politice, si positiunea lor se fia pe deplinu de o potriv cu ceea a romaniloru.

2. Aceste drepturi se se acóde numai jidoviloru nascuti in Romani'a de tata si de mama, cá si acestia asemenea pe pamentu romanu.

3. Se se acóde numai jidoviloru drepturile civile, ce astadi le lipsescu, adica dreptulu de a avé proprietati rurale si dreptulu de a luá parte la consiliurile generale; la tóte

4. Statu quo, adica nimicu se nu se preschimbe din legislatiunea de acum, si nimica se nu se intreprindia contra sporirei si latimei judaismului, si prin tóta puterea si tóte midiulocele se se faca a se civilisá populatiunea jidana actuala, cu scopulu de a avé dreptulu deplinu la drepturile civile si politice fiitóra generatie jidovésca. — Ad. jidovii dictatori in Romani'a!!!

Éca, in prescurtare propunerile ce jidovii si-au inchipuitu se faca, pentrucá dorintiele lor se póta isbuti, spre bajocurirea romaniloru.

Se desbatemu catu de scurtu fiacare din aceste propuneri.

1. A da drepturi civile si politice jidoviloru, nu va se dica decatu se te ucidi de buna vóia, cá se le faci placere.

Nu póte fi mai invederatu, ca dandu midiuloce de intindere unei populatiuni atatu de numeroasa si presitórie, ce a cuprinsu si a monopolisatu, cum vedemu, totu comerciulu si industri'a locului, ce e cu totul straina rasei indigene, ce o privesce cá pe o prada de jefuitu, cu deprinderi, cu sentimente, aplecari si dispuneri de totu opuse principialor civilisatiunei, e pe facia, ca a dá drepturi politice unei astfelii de populatii, e curatu de a face, cá romanii se numai figurese cá natiune pe cart'a Europei. Se ne mai indoimu de urmarea neaperrata a acestei mesuri? Jidovii cotropitori ai Romanii! Jidovii cu drepturi de o potriv cu romanii; ce va fi atunci de guvernulu romanu de va lucrá suptu directiunea si influinti'a jidoviloru? numirea — Romani'a s'ar schimbá in Palestin'a!!!

11. A se dá drepturi jidoviloru nascuti in Romani'a de parinti scl. este ér' unu planu jidovescu, propusu de misionarii aliantiei jidovesci universale, cá midiulocu inlesnitoriu a ajuange mai curendu la ecsecutarea propuneri d'antaie, adica la transformarea tuturoru jidoviloru, fara esceptiune, in pamenteni romani; Romani'a Palestin'a! — Cum de guvernulu n'a prevediutu acestu reu si de multu se lu fi stavilitu? si de ce nu ne ar' fi ertatu se intrebamu, celu pucinu se gandimu, ce insemnéza vorb'a relegie, credintia, fi-va óre moral'a, moralitatea, dreptatea? Se cercetamu antaiu confesiunile crestine, cá se putemu crede si strigá in gur'a mare, ce persecutiuni relegionarie!

Éta in prescurtare problemele, ce jidovii s'au ganditu se faca, pentrucá dorintiele lor se póta isbnti. — (Capetulu va urmá.)

Dela Rom'a se serie, ca conciliulu a decisu la deschiderea lui, cá se se tiena secretulu celu mai mare despre cele ce se facu si se decidu; de aceea nici ca tenemu de adeverate séu neadeverate cele publicate prin foile protestante, dupace chiaru ele

demintu acuma ceea ce scrisera despre episcopulu Strossmayer, fiinduca acesta a combatutu numai abusurile, care le combata si beseric'a. Nu credemu se fia adevuru nici ceea ce se scrie despre imparechiarea cu episcopii orientali, pana candu vomu capatá date autentice. Din 750 de membri ai conciliului, déca se au aflatu vreo suta de lingusitori jesuitici, cari subscrisera o petitiune pentru infabilitatea papei, nu se póte condamná conciliulu cá atare. Apoi opostiunea, in a carei capu se afla prelatii Franciei, Germaniei si ai Austriei cumpanesce multu cu influinti'a. —

In Franci'a linistea nu s'a mai turburatu, corpurile legislative lucra mereu. Unu proiectu de lege alu regimului vre a supune tóte crimele si delictelile politice judecatii juriiloru. — Ledru-Rollin se asteptá in 14 se sosésca din Londonu, la sosirea lui e téma de nóue demustratiuni. — Garibaldi trecu in 13 prin Parisu la Londonu. — Archiducele Albrecht calatori la Toulonu, de unde trece la Genua, Turinu si Florenti'a si se va reintórcé éraasi la Parisu. — Grant, presedintele statelor unite din Americ'a, se astépta in Tuilerii. —

In Rusi'a s'au asiediatu in anulu trecut 400 tunuri de sistema nóua prin fortaretie; astadi se afla tóta armat'a Rusiei provediuta cu arme nóue, ér' bugetulu de resbelu pe 1870 e 140,000.000. —

In Dalmati'a crivoscianii inca s'au impacatu, reprimindu-si armele. Se mai afla inca comun'a Pobori si unele bande neasiediate. —

Novissimu. In Vien'a se vorbesce, ca gen. br. Rodich s'ar fi intepusiu pentru sistarea legi de aperare in Dalmati'a. —

In diet'a din Pest'a se potieni blamulu propusu a se dá ministeriului de catra Simonyi, si reportulu generalu alu comisiunei finantiale s'a primitu de base la desbatere speciale. —

In Parisu este incordarea mare, totusi armat'a adusa in Parisu de prin garnisónele din giuru s'a reintorsu la cortelele ei. —

Varietati.

— In „Reform'a“ dlui Schuselka cetimu acestu publicatu, ce ne atinge:

„UNA ADRESA ROMANA.

Dela junimea romana din Bud'a-Pest'a primiu o adresa de recunoscintia, pentru care -mi esprimu cea mai cordiale multamita si -mi tienu de datorintia a o tipari aici — cu omiterea unoru expresiuni pré lingusitorie, — pentrucá ea dovedesce spiritulu celu nobilu si simtiemintele cele entusiastice ale junimei poporului romanu, care se inaltia cu rapediune. —

Franciscu Schuselka.

La cunun'a meriteloru castigat pe campulu diurnalistici prin apararea eroica a drepturiloru si a libertatiloru tuturoru ómeniloru si natiuniloru si cu deosebire prin apararea drepturiloru si libertatiloru nóstre, adica ale natiunei romane, ati adausu cateva foitit forte pretióse si splendide, care ne escitéza admiratiunea.

Suntemu fericiti, pré onorate domnule, de a te poté salutá cá pre unu comilitonu putinte in seriele anteluptatoriloru nostri nationali, si de a poté stimá pretiuitulu dvóstra organu „Reform'a“, cá pre o reprezentantia a causei nóstre celei juste inaintea cultivatului publicu germanu.

Caus'a natiunei romane e caus'a dreptului eternu alu libertatii, civilisatiunei si progresului, deci identica cu scopulu omenimei; de aceea si intielegemu pré bine, ma simtímu din scrierile dtale, ca stimédi si iubesci omenimea; ca-ce numai acela, care stimédia si iubesce omenimen, e capabilu de a portá o astfeliu de lupta cu astfeliu de abnegatiune si perseverantia, si de acea te stimamu si te iubimu si noi din tóta puterea si sinceritatea animeloru june si deschise.

Permitene dara nóua, junimei romane, care -si adóra natiunea, si e inspirata de viitorulu ei fericitu, cá se 'ti esprimamu cea mai cordiala multamita si cea mai adencu simtita recunoscintia pentru sprijinulu celu puternicu si pentru apararea cea nobila a causei nóstre nationale.

In fine rogandute, se continuedi si de aici inainte drumulu de a combata pe apasatori si de a sprijiní natiunile subjugate si cu deosebire se sacrifici si pe viitoriu poterea armei dtale spirituale

pentru scump'a nóstra natiune romana, subscriemu cu tóta stim'a

Pest'a in 26 Dec. 1869.

In numele intregi junimi rom. din Bud'a-Pest'a etc. (Urméza 31 de subscrieri.)

— Au aparutu de curendu in Parisu dóue brosiure de cea mai viua importantia pentru caus'a fratiloru nostri de preste Carpati: o traducere francesca a scrierei cologului nostru d. V. Maniu despre: „Misiunea Occidentului Latinu in Orientele Europei“ si unu opusculu alu eminentului nostru corespundinte parisienu: „La Transylvanie et son union forcée à la Hongrie, par C. Zamolxe“.

Diariulu „Traianu“ are dreptulu de a-si revendicá o parte, cea morala in acésta caldurósa propaganda nationala a amiciloru sei.

Totudeodata fói'a neapolitana „Il popolo d'Italia“ publica urmatoriulu actu, scrisu de catra reprezentantele lui „Traianu“ la congresulu liberiloru cugetatori:

„Declaratíune de principia:

„Subsemnatii delegati ai diferitelor popóre ale lumi civilizate, intruniti in Neapole spre a luá parte la anti-conciliu, afirma principiile de mai diosu.

„Ei prochiama libertatea ratiunei in faci'a autoritatii relegióse, independintia omului de inaintea besericéi, solidaritatea popóreloru contra aliantiei principiloru si a popiloru, scól'a libera si nu investimentu clericalu, dreptulu si nu privilegiu.

Recunoscundu sciintia cá singura basa, ei prochiama pe omu liberu si suveranu intr'unu statu liberu, si necesitatea desfiintarii caracterului oficialu alu besericéi. Femei'a trebuie se fia emancipata de tóte pedecele, prin cari beseric'a si legislatiunea poprescu deplin'a i desvoltare.

„Ei afirma trebuintia unei instructiuni si moralitati, nedependintia de orice amestecu relegiosu.

„Neapole 17 Decembre 1869.

„Subscrisi: I. Mata, L. K. Zimmermann, G. Nagy, I. Ronge, L. Uhlich, L. M. Ceballos, L. Maneyro, F. Krasser, L. Ováry, C. Ludeking, Stefanu Sihlianu, F. Swist, F. Solferino, G. Ricciardi“ . . .

Acest'a este uniculu daru de anulu nou, pe care diariulu „Traianu“ ilu poté oferi lectoriloru sei, fara a pune o recusitiune pe tíera.... „Traj.“

BALULU REUNIUNEI

femeiloru romane din Braslovu

in folosulu fondului filantropicu se va tiené in carnevalulu acesta in modulu usitatu de pana acum in 13/25. Ianuariu 1870 in sal'a Redoutei din Brasiovu.

Comitetulu R. f. r.

Insciintiare de licitatiune.

Veneratulu consistoriu metrop. gr. cat. din Blasiu cá ingrigitoriu supremu alu fondului de studia Basilitanu a otaritu in siedinti'a sa din 29 Decembre 1869 ec sarendarea pre mai multi ani a bunului nemiscatoriu din Bucerdea granósa tennutoriu de proprietatea fondului basilitanu. — Acestu bunu constá din 441 jug. aratoriu, 462 fenatiu, 7 jug. 459° vinea, 186 jug. pasiune, 155 jug. padure si din tóte edificiale recerute pentru economia si pentru locuintia; deci doritorii de a luá acestu bunu in arenda se insciintieza, ca bunulu diace un'a óra departare dela Blasiu si 2 óre departe dela Aiudu, si cumca ec sarendarea se va intemplá pre calea licitatiunei private, carea se va tiené in 10 Februaru 1870 cal. nou aici in Blasiu.

Condituniile de ec sarendare si pana la licitatiune se potu vedé la diriginti'a bunului Basilitanu. Dela directiunea economica a bunuriloru basilitane. —

Blasiu 10 Ianuariu 1870.

T. Cipariu m/p., vicariu generale.

CURSURILE

la borsa in 21 Ian. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 80½ cr. v. a.
Angsburg	—	—	120 „ 75 „
London	—	—	123 „ 10 „
Impmutulu nationalu	—	—	60 „ 35 „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	70 „ 40 „

Redactoru respundietoru

IACOBU MURESIANU.

Editionea: Cu tipariulu lui

IOANE GÖTT si fiu HENRICU.